

Kod przedmiotu: I1-01**Nazwa przedmiotu**

Instrument główny

Kierunek

Instrumentalistyka

Zakres

Wiolonczela

Typ studiów

3- letnie studia stacjonarne/niestacjonarne I st.

Wymagania wstępne

- opanowanie wiedzy ogólnomuzycznej na poziomie średniej szkoły muzycznej;
- zdanie egzaminu konkursowego na studia I stopnia, kierunek – instrumentalistyka, zakres – wiolonczela

Wymagania końcowe

- publiczne wykonanie recitalu dyplomowego
- napisanie pracy dyplomowej i jej obrona

Cele kształcenia

- Przekazanie podstawowego zasobu wiedzy i umiejętności warsztatowych oraz artystycznych.
- Osiągnięcie przez studenta umiejętności swobodnego i kreatywnego posługiwania się środkami przekazu artystycznego w obrębie zakresu, tworzenia i realizowania własnych koncepcji artystycznych, stosując różne środki ekspresji artystycznej.
- Wspieranie studenta w jego dążeniu do intensywnego rozwoju, wstępne ukierunkowanie na właściwą jego predyspozycjom dalszą specjalizację.
- Przygotowanie studenta do podjęcia studiów II stopnia

Treści programowe

- Ustawienie prawidłowego aparatu gry na wiolonczeli - ewentualna korekta
- Zapoznanie z historią i budową instrumentu
- Poznanie podstawowego zasobu repertuaru reprezentatywnego dla wiolonczeli z różnych epok i stylistyk w tym muzyki współczesnej
- Praca nad materiałem muzycznym umożliwiającą wszechstronny rozwój techniczny i muzyczny - dobranie programu pod indywidualne potrzeby i właściwości studenta
- Praca nad właściwą interpretacją tekstu muzycznego zgodną z intencją kompozytora wymogami stylistycznymi i kontekstem historycznym
- Teoretyczne podstawy metodyki nauczania gry na wiolonczeli

- Praca nad techniką: etiudy, gamy, pasaże - sprawdzanie tych umiejętności na kolokwium w trakcie semestru

Zamierzone efekty uczenia się

W zakresie wiedzy:

- posiada ogólną znajomość literatury muzycznej (K_W01)
- posiada znajomość podstawowego repertuaru związanego z zakresem (K_W02)
- posiada wiedzę umożliwiającą docieranie do niezbędnych informacji (książki, nagrania, materiały nutowe, Internet), ich analizowanie i interpretowanie we właściwy sposób (K_W04)
- orientuje się w piśmiennictwie dotyczącym kierunku studiów, zarówno w aspekcie historii danej dziedziny lub dyscypliny, jak też jej obecnej kondycji (dotyczy to także Internetu i e-learningu) (K_W05)
- posiada znajomość i zrozumienie podstawowych linii rozwojowych w historii muzyki oraz orientację w związanej z tymi zagadnieniami literaturze piśmienniczej (dotyczy to także Internetu i e-learningu) (K_W06)
- rozpoznaje i definiuje wzajemne relacje zachodzące pomiędzy teoretycznymi i praktycznymi aspektami studiowania (K_W07)
- posiada znajomość stylów muzycznych i związanych z nimi tradycji wykonawczych (K_W08)
- posiada wiedzę dotyczącą muzyki współczesnej (K_W09)
- posiada orientację w zakresie problematyki związanej z technologiami stosowanymi w muzyce oraz w zakresie rozwoju technologicznego (K_W10)
- posiada podstawową wiedzę dotyczącą budowy własnego instrumentu i jego ewentualnej konserwacji, napraw, strojenia itp. (K_W11)
- posiada ogólny zakres wiedzy dotyczący marketingowych, finansowych i prawnych aspektów zawodu muzyka, ze zwróceniem szczególnej uwagi na zagadnienia związane z prawem autorskim (K_W12)
- posiada podstawowe wiadomości w zakresie praktycznego zastosowania wiedzy o harmonii i zdolność analizowania pod tym kątem wykonywanego repertuaru (K_W13)
- dysponuje podstawową wiedzą z zakresu dyscyplin pokrewnych pozwalającą na realizację zadań zespołowych (także o charakterze interdyscyplinarnym), (K_W14)
- posiada wiedzę dotyczącą podstawowych koncepcji pedagogicznych i ich praktycznego zastosowania, dającą kwalifikacje do nauczania w swoim zakresie (K_W16)

W zakresie umiejętności:

- dysponuje umiejętnościami niezbędnymi do tworzenia i realizowania własnych koncepcji artystycznych (K_U01)

- jest świadomy sposobów wykorzystywania swej intuicji, emocjonalności i wyobraźni w obszarze ekspresji artystycznej (K_U02)
- wykazuje zrozumienie wzajemnych relacji zachodzących pomiędzy rodzajem stosowanej w danym dziele ekspresji artystycznej a niesionym przez niego komunikatem (K_U03)
- posiada znajomość i umiejętność wykonywania reprezentatywnego repertuaru związanego z głównym kierunkiem studiów (K_U04)
- posiada umiejętność wykorzystywania wiedzy dotyczącej podstawowych kryteriów stylistycznych wykonywanych utworów (K_U05)
- posiada umiejętność odczytania zapisu muzyki XX i XXI wieku (K_U06)
- posiada umiejętność właściwego odczytania tekstu nutowego, biegłego i pełnego przekazania materiału muzycznego, zawartych w utworze idei i jego formy (K_U09)
- opanował warsztat techniczny potrzebny do profesjonalnej prezentacji muzycznej i jest świadomy problemów specyficznych dla danego instrumentu (intonacja, precyzja itp.) (K_U10)
- przyswoił sobie dobre nawyki dotyczące techniki i postawy, umożliwiające operowanie ciałem w sposób (z punktu widzenia fizjologii) najbardziej wydajny i bezpieczny (K_U11)
- poprzez opanowanie efektywnych technik ćwiczenia wykazuje umiejętność samodzielnego doskonalenia warsztatu technicznego (K_U12)
- posiada umiejętność rozumienia i kontrolowania struktur rytmicznych i metrycznych oraz aspektów dotyczących aplikatury, smyczkowania, frazowania, struktury harmonicznego itp. opracowywanych utworów (K_U13)
- posiada umiejętność swobodnej ustnej i pisemnej wypowiedzi na temat interpretowania, tworzenia i odtwarzania muzyki oraz na temat kwestii dotyczących szeroko pojmowanych tematów ogólnohumanistycznych (K_U15)
- posiada podstawowe umiejętności kształtowania i tworzenia muzyki w sposób umożliwiający odejście od zapisanego tekstu nutowego (K_U17)
- dzięki częstym występom publicznym wykazuje umiejętność radzenia sobie z różnymi stresowymi sytuacjami z nich wynikającymi (K_U18)
- wykazuje umiejętność brania pod uwagę specyficznych wymagań publiczności i innych okoliczności towarzyszących wykonaniu (jak np. reagowania na rozmaite warunki akustyczne sal) (K_U19)
- wykazuje umiejętność praktycznego zastosowania wiedzy dotyczącej podstawowych koncepcji pedagogicznych, dającą kwalifikacje do nauczania w swoim zakresie na poziomie podstawowym edukacji muzycznej (K_U20)

W zakresie kompetencji społecznych:

- umie gromadzić, analizować i w świadomy sposób interpretować potrzebne informacje (K_K01)
- realizuje własne koncepcje i działania artystyczne oparte na zróżnicowanej stylistyce, wynikającej z wykorzystania wyobraźni, ekspresji i intuicji (K_K02)

- posiada umiejętność samooceny, jak też jest zdolny do budowania konstruktywnej krytyki w obrębie działań muzycznych, artystycznych oraz w obszarze szeroko pojmowanej kultury (K_K04)
- jest zdolny do definiowania własnych sądów i przemyśleń na tematy społeczne, naukowe i etyczne oraz umie je umiejscowić w obrębie własnej pracy artystycznej (K_K05)
- w sposób zorganizowany podchodzi do rozwiązywania problemów dotyczących szeroko pojętych prac projektowych, jak również własnych działań artystycznych (K_K08)
- w sposób świadomy i profesjonalny umie zaprezentować własną działalność artystyczną (K_K09)
- umie posługiwać się fachową terminologią z zakresu dziedziny muzyki (K_K10)
- posiada umiejętność adaptowania się do nowych, zmiennych okoliczności, które mogą występować podczas wykonywania pracy zawodowej lub twórczej (K_K13)
- jest zdolny do efektywnego wykorzystania wyobraźni, intuicji, twórczej postawy i samodzielnego myślenia w celu rozwiązywania problemów (K_K14)
- w sposób świadomy kontroluje swoje emocje i zachowania (K_K15)

Formy kształcenia

Wykłady, zajęcia indywidualne

Nakład pracy studenta niezbędny do osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się

Rok	I		II		III	
Semestr	1	2	3	4	5	6
Punkty ECTS	14	14	14	14	15	15
Ilość godzin w tygodniu	2	2	2	2	2	2
Rodzaj zaliczenia	ekm	ekm	ekm	ekm	ekm	zal
Legenda	zal – zaliczony; zst – zaliczenie ze stopniem; egz – egzamin; ekm – egzamin komisyjny					

Kryteria oceny

- warsztat wykonawczy – umiejętności techniczne
- opanowanie i zrozumienie tekstu muzycznego
- logika narracji muzycznej
- frazowanie
- umiejętność wypowiedzi w różnych stylach i formach muzycznych
- kształtowanie dźwięku i jego jakość estetyczna
- intonacja

Pracę dyplomową na kierunku instrumentalistyka (Studia I st.) tworzą:

1. Praca artystyczna – recital dyplomowy o zróżnicowanym stylistycznie programie trwającym ok. 20-30 min. – występ otwarty dla publiczności
2. Pisemna praca dyplomowa na temat zgodny z kierunkiem studiów i zaakceptowany przez Kierownika Katedry. Na ocenę pracy pisemnej składają się opinia promotora i recenzenta - praca oceniana jest pod względem:
 - zgodności treści pracy z tematem określonym w tytule,
 - układu pracy, struktury podziału treści, kolejności rozdziałów, kompletności tez,
 - nowatorskiego ujęcia problemu,
 - doboru i wykorzystania źródeł
 - formalnej strony pracy (poprawność języka, opanowanie techniki pisanie pracy, spis treści, odsyłacze),
 - przydatności pracy do ewentualnej publikacji

Literatura podstawowa

Utwory na wiolonczelę solo, utwory na wiolonczelę solo z towarzyszeniem orkiestry, utwory na wiolonczelę z fortepianem, utwory kameralne – sonaty. Wybrane kompozycje ze wszystkich epok twórców takich jak, między innymi: J. S. Bach, C. Ph. Bach. L. Boccherini, J. Haydn, L. van Beethoven, C. M. von Weber, R. Schumann, F. Schubert, J. Brahms, F. Mendelssohn, E. Grieg, A. Dvorak, P. Czajkowski, D. Popper, A. Piatti, M. Bukinik, C. Davidow, W. Lutosławski, Z. Stojowski, L. Różycki, K. Szymanowski, D. Szostakowicz, S. Prokofiew, S. Rachmaninow

Literatura (piśmiennictwo)

Historia instrumentów muzycznych / Curt Sachs ; przeł. Stanisław Olędzki. - Wyd. 2. -Kraków : Polskie Wydawnictwo Muzyczne, 1989.

Musical excellence : strategies and techniques to enhance performance / edited by Aaron Williamon. - Repr. - Oxford : Oxford University Press, 2011.

Musical performance : a guide to understanding / edited by John Rink. - 8th print.-Cambridge Cambridge University Press, 2011.

Die Musik in Geschichte und Gegenwart : allgemeine Enzyklopaedie der Musik: Sachteil.Bd. 1-9 / begr. von Friedrich Blume ; hrsg. von Ludwig Finscher. - 2.,neubearb. Ausg. - 1994. – hasła encyklopedyczne poświęcone poszczególnym instrumentom smyczkowym

Das Orchester : Zeitschrift für deutsche Orchesterkultur und Rundfunk-Chorwesen / Organ der Deutschen Orchestervereinigung. - Mainz : Verlag Das Orchester, 1953- czasopismo.

The New Grove dictionary of music and musicians / ed. by Stanley Sadie. London : Macmillan, 1993. - hasła encyklopedyczne poświęcone poszczególnym instrumentom smyczkowym

Problemy wykonawcze muzyki współczesnej / red. nauk. Irena Marciniak. - Zielona Góra WSP im. Tadeusza Kotarbińskiego, 1998.

Przewodnik po muzyce kameralnej / Danuta Gwizdalanka. - Wyd.2. - Kraków : Polskie Wydawnictwo Muzyczne, 1998.

Strategies for teaching strings: building a successful string and orchestra program / Donald L. Hamann, Robert Gillespie. Hamann, Donald L. Wyd. 2 popr. New York : Oxford University Press, 2009.

Mechanik und Ästhetik des Violoncellspiels / von Hugo Becker und Dago Rynar. - 2. Aufl. - Wien : Universal Edition, cop. 1971.

Nurt mimetyczny w literaturze wiolonczelowej : w kontekście historii, budowy instrumentu, ikonografii oraz wykonawstwa wiolonczelowego / Urszula Mizia. - Katowice : Uniwersytet Śląski, 2012.

Specyfika wiolonczeli w kwartetach smyczkowych Henryka Mikołaja Góreckiego i twórcach muzyki kameralnej jego pokolenia / Piotr Janosik. - Katowice : Akademia Muzyczna im. Karola Szymanowskiego w Katowicach, 2011.

Studium o wiolonczeli / Dimitrie Gh. Dinicu ; [tł. z jęz. rum. Fryderyka Wayda]. - Kraków : Polskie Wydaw. Muzyczne, 1966.

Technika wiolonczelowa a zagadnienia wykonawstwa / Kazimierz Wiłkomirski. - Kraków : Polskie Wydaw. Muzyczne, 1965.

Das Violoncell und seine Geschichte [reprint] / Wilh. Jos. v. Wasielewski ; dritte, vermehrte Aufl. Von Waldemar von Wasielewski. - 3., vermehrte Aufl. - Wiesbaden : Dr. Martin Saendig oHG, 1968.

Wiolonczela od A do Z / Roman Suchecki. - Kraków : Polskie Wydaw. Muzyczne, 1982.

Współczesna technika gry na wiolonczeli / Maurice Eisenberg ; [tł. z jęz. ang. Marta Hoffman-Wodnicka]. Kraków : Polskie Wydawnictwo Muzyczne, 1981

Język wykładowy

Polski, możliwość prowadzenia zajęć w innych językach: angielski, niemiecki

Imię i nazwisko wykładowcy

prof. dr hab. Lidia Grzanka-Urbaniak

prof. dr hab. Urszula Marciniak-Mazur

dr hab. Marcin Misiak

dr Krzysztof Karpeta